

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość POLANA
1. Nazwa DZWONNICA KOŚCIELNA	2. Czas powstania I. 1866 - 1900		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres/lokalizacja
			<p>dzwonnica zlokalizowana w pobliżu posesji Polana 56 38-710 Czarna</p> <p>Nr ewid. działki: 147 obręb: Polana</p> <p>Współrzędne geograficzne: N: 49°18'10.4" E: 22°35'02.4"</p>
			5. Przynależność administracyjna
			<p>województwo podkarpackie</p> <p>powiat bieszczadzki</p> <p>gmina Czarna</p>
			6. Formy ochrony
			
2. Mapa topograficzna w skali 1:10000 (fragment)			
1. Widok od półn. - zach.			

8. Historia, opis i wartości

k. XVII w. – Budowa kaplicy dworskiej w Polanie, służącej jednocześnie jako kościół dla miejscowej ludności wyznania rzymskokatolickiego.

1747 r. – Ustanowienie w Polanie parafii.

1780 r. – Budowa nowej, drewnianej świątyni p.w. Przemienienia Pańskiego.

l. 1866 - 1900 – Wymurowanie dzwonnicy na płd. - zach. od kościoła; dzwony nosiły imiona: Marian, Łukasz i Paweł.

l. 1944-1951 – Wieś znajdowała się w granicach ZSRR; stopniowa dewastacja a następnie rozbiórka kościoła; dzwonnica została pozbawiona dzwonów.

1951 r. – Wysiedlenie dawnych mieszkańców i wywiezienie ich na tereny ZSRR oraz na Ziemię Odzyskane; zasiedlenie wsi ludnością z pochodząca przeważnie z Sokalszczyzny.

l. 90. XX w. – Remont dzwonnicy.

k. XX w. - l. 20.XXI w. – Naprawy bieżące budowli.

Dzwonnica kościelna zlokalizowana jest we wschodniej części miejscowości, w miejscu zwanym „kościeliskiem”, położonym w pobliżu zabudowań posesji nr 56. Usytuowana po północnej stronie przechodzącej przez wieś drogi wojewódzkiej nr 894 (będącej odcinkiem tzw. Małej pętli bieszczadzkiej), na krawędzi porośniętej starodrzewem skarpy. W sąsiedztwie dzwonnicy znajdują się pozostałości przykościelnego cmentarza oraz miejsce po kościele parafialnym p.w. Przemienienia Pańskiego. Budowla wzniesiona z kamienia i cegły, otynkowana. Jest dzwonnica typu parawanowego, trójarkadową, jednokondygnacyjną, zwieńczoną trójkątnym szczytem zakończonym krzyżem; od strony północnej wsparta jest dwiema masywnymi przyporami. Arkadowe prześwity zamknięte są półkoliście, w każdym z nich zawieszony był dzwon. Arkada na osi jest nieco szersza od bocznych (w dolnej partii wtórnie nadmurowana, ścianka tworzy cokolik dla współczesna figurki NMP). W arkadzie od wschodu zachowało się jarzmo dzwonu osadzone w murze. W szczycie od strony południowej znajduje się wtórny napis AVE MARIA.

Dzwonnica jest jedyną zachowaną w krajobrazie miejscowości pozostałością po zespole kościoła parafialnego z k. XVIII w. Pozostaje obiektem o dużej wartości historycznej, artystycznej i naukowej, będąc ważnym dokumentem dziejów wsi oraz gminy Czarna.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania określa się w skali punktowej na 3 – dostateczny.

Dzwonnica nieużytkowana (pozbawiona dzwonów), niezabezpieczona przed dostępem osób postronnych; dolne partie muru zawilgocone, noszące ślady prowizorycznych napraw. W górnej strefie widoczne partie spękania łuków arkad oraz płyty odparzonego i odspojonego tynku; korona murów nakryta prowizorycznie folią. Budowla wymaga podjęcia prac zabezpieczających. Niezbędne jest wyznaczenie zakresu ochrony konserwatorskiej obiektu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

mgr Iwona Bartnik, mgr Hubert Kosiniec
29.12.2020 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków